

347.426

ЗАКОН

о фонду

за накнаду штета пострадалима од града

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1905.

ЗАКОН

о фонду

за накнаду штета пострадалима од грађа

САВЕЗНО ИЗВРСНО ВЕЋЕ
СЕНТАР ЗА ПРИМАЧОВУТ
БОХУМИТАСИОНУ БЕЛАНДУСТ
Inv. br. 53/5
SIGN.

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРВИЈЕ
1905.

НОВАЕ

ЧИНОСО

МИ
ПЕТАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОВЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1905 ГО-
ДИНУ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂЕУЈЕМО:

ЗАКОН
о
ФОНДУ ЗА НАКНАДУ ШТЕТА
ПОСТРАДАЛИМА ОД ГРАДА

који гласи:

Чл. 1.

Право на накнаду штета нанесених грађом имају
сопственици свих усева и плодова (воћа и грожђа).

Накнада се не даје:

- а) за воћњаке и винограде који нису стигли
на род;
- б) за усеве, воћњаке и винограде, који се на-
лазе по окућницама у варошима и варошицама;
- в) за усеве општинске, среске, окружне, др-
жавне и манастирске, ма их закупци обделавали.

Чл. 2.

Накнада се даје из Фонда за накнаду штета
пострадалима од грађа, који се налази на приплоду
Управе Фондова којим ова рукује и чини из-
датке по наређењу Министра Народне Привреде.

Чл. 3.

Фонд је састављен овако:

1. Из основног капитала, који образују:
 - а) Сума од милион динара по Финансијском
Закону за 1906 годину чл 11.

б) Суме свих фонда, који су, по чл. 106 Закона о задругама за узајамно помагање, одређени за циљ који се овим Законом предвиђа; и
в) Завештања, која буду тако дата, да се само интерес сме трошити.

2. Из прихода од казни изречених по овом Закону.

3. Из поклона и завештања приватних лица, разних установа, удружења, новчаних завода, округа, срезова и општина.

4. Из сталног приреза, који ће плаћати сви порески обvezници по овој табели:

Порески обvezник који плаћа годишње непосредне порезе	Плаћа на име приреза годишње
до 10. ⁰¹	10 дин.
од 10. ⁰¹ до 15.	0·20 дин.
» 15. ⁰¹ » 25.	0·30 »
» 25. ⁰¹ » 45.	0·50 »
» 45. ⁰¹ » 60.	1·00 »
» 60. ⁰¹ » 80.	2·00 »
» 80. ⁰¹ » 100.	2·50 »
» 100. ⁰¹ » 150.	3— »
» 150. ⁰¹ » 200.	3·50 »
» 200. ⁰¹ » 300.	4— »
» 300. ⁰¹ » 400.	6— »
» 400. ⁰¹ » 500.	7— »
» 500. ⁰¹ » 600.	8— »
» 600. ⁰¹ » 800.	10— »
» 800. ⁰¹ » 1000.	12— »
преко 1000.	15— »
	20— »

Чл. 4.

Овоме Фонду даваће се сваке године још $\frac{1}{10}$ чистог прихода Српске Државне Класне Лутрије за Привредне Циљеве.

Чл. 5.

Основни капитал не сме се трошити, али интерес његов употребиће се на исплату штета од грађа, заједно са приходима овога Фонда поменутим у тач. 2, 3 и 4 чл. 3 овога Закона.

Чл. 6.

Сопственици усева и плодова, које је грађ оштетио, дужни су одмах а најдаље за 48 сати, од како се штета дрогодила, о томе известити писмено или усмено, своју општинску власт.

Општински Суд дужан је најдаље у року од 24 сахата, од како је пријаву добио, о томе известити своју полицијску власт, која ће одмах телеграфски известити Министра Народне Привреде.

Кад полицијска власт сазна за озбиљнији случај грађа известиће Министарство и не чекајући извешће општинских судова и пријаву оштећених.

Ако је оштећени сопственик ван општине у којој је грађ падао, дужан је сам општински суд, у року од 48 сахата, поднети за ње бесплатно пријаву полицијској власти, а о томе одмах известити сопственика.

Чл. 7.

Чим Министар Народне Привреде буде извештен да је грађ негде штете причинио, одређиће и упутити процениоце да штету процене.

Ко може бити проценилац, колико ће бити комисија, и на који ће се начин штета утврђивати, прописаће се правилником.

У једној комисији не може бити више од 3 члана.

На име дневнице и попутнице (километраже) процениоци ће имати од 2—5 динара дневно из овога Фонда.

Чл. 8.

Одређени процениоци морају се избора примити. Они пре почетка рада полажу прописну

заклетву за вештаке, ако нису државни чиновници.

Чл. 9.

Ако процениоци нађу, да се њива на којој је усев грађом уништен или јако оштећен, може засејати каквом другом културном биљком, која ће исте године плод донети, онда ће процениоци наредити сопственику да ту њиву тим усевом засеје, а овај је дужан да то изврши.

У оваквом случају, сопственик добија накнаду за утрошено семе пропалог усева, добија одмах семе за нови усев, а тако исто платиће му се и процењена сума за потребну припрему земљишта за сејање новог усева (орање и др.).

Ови издатци учиниће се одмах из Фонда, који се овим Законом установљава.

Чл. 10.

Прирез који се чл. 3 тач. 4 овога Закона установљава, прикупљају сасвим одвојено од осталих приреза порески органи.

Овај прирез наплаћиваће се пре свих осталих приреза и покупити сав до 1 октобра.

Порески органи дужни су свакога месеца слати Управи Фондова сав покупљени прирез и о томе извештавати Министра Народне Привреде.

Чл. 11.

Записнике и извештај шаљу процениоци Министру Народне Привреде, који их прибира, проверава, а по потреби и контролише.

Од месеца новембра, Министар Народне Привреде, према средствима која му стоје на расpolожењу, решава о исплати нанесених штета грађом, и ова своја решења спроводи Управи Фондова, да она одмах преко полицијских власти исплати сразмеран део накнаде оштећеном сопственику усева или плодова.

Чл. 12.

На усевима и плодовима, грађом оштећеним, не смеју се чинити никакве промене, док процениоци на лице места не изађу и не допусте да се усев може с њиве дићи или плод сабрати.

Чл. 13.

На накнаду штете по овом Закону губе право:

1. Сопственици, који усеве пожању или плодове оберу пре но што су процениоци на лице места изашли и то одобрили;

2. Сопственици који после штете грађом причине јаче оштете или униште на ма који начин неоштећене усеве или плодове;

3. Сопственици усева већ пожњевених и у крстине скучијених;

4. Сопственици који нису скучили стрмне усеве у крстине после 3 дана, пошто су пожњевене, а време је било погодно;

5. Сопственици који своје усеве нису средили а прошло је 10 дана од времена жетве, која је убичајена у дотичном месту, а време је било погодно;

6. Сопственици који су дуван обрали, лан и конопљу почупали или су свршили бербу воћњака и винограда, па их је грађ потукао;

7. Сопственици усева и плодова, којима је одређена накнада за исплату, па ову не би дигли у року од године дана кад су позвати да је приме;

8. Они којима је давана могућност да своје њиве преору и понова засеју, па то не учине, као и они који не би по упутству проценилаца одмах предузели мере које им процениоци нареде да се усев поврати;

9. Сопственици на чијим усевима или плодовима грађ није причинио већу штету од 20%;

10. Сопственици који су обезбедили усев по чл. 15 код друштава која би примала државну субвенцију;

11. Сопственици, који дугују на име приреза за овај Фонд.

Чл. 14.

Ниједан сопственик усева и плодова не може своје право на накнаду штете, причињене грађом, пренети на друго лице, нити га заложити, нити се на њу може ставити забрана ма за какав дуг.

Чл. 15.

Овлашћује се Министар Народне Привреде да из овог Фонда може давати субвенцију оним приватним удружењима која би на се примила да обезбеђују дуван, лан, конопљу, пасуљ, хмељ, градинарске (баптованске) усеве и др. трговинске биљке.

Ова субвенција може бити највише до 50.000 динара годишње, а може се дати само на предлог Министра Народне Привреде и по решењу Министарског Савета.

Чл. 16.

Лица која не врше дужности одређене им чл. 6, 8 и 10 овог Закона, казниће Министар Народне Привреде новчано од 10—50 динара у корист овог Фонда, решењем које је извршно.

Чл. 17.

Концем сваке године Управа Фондова објавиће у „Српским Новинама“ рачун о приходу и расходу Фонда за накнаду штетама пострадалим од грађа.

Чл. 18.

Све представке, молбе, жалбе, записници и сва остала писмена која потичу из вршења овог Закона не плаћају таксе и поштарине.

Чл. 19.

Имаовина и приходи Фонда за накнаду штетама пострадалим од грађа ослобођава се свих пореза, приеза, такса итд.

Чл. 20.

Министар Народне Привреде прописаће Правилник за извршење овога Закона и сва друга упутства, обрасце итд.

Чл. 21.

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну силу добива од 1 јануара 1906 године.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај Закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његову старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

15 новембра 1905 год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(М. П.)

Видeo и ставio државни печат
чувар државног печата,

Министар правде,

Драг. Д. Пећин С. Р.

Председник
Министарског Савета,
Министар
просвете и црквених послова,
Љуб. Стојановић С. Р.

Министар
иностраних дела,
Ј. М. Жујовић С. Р.

Министар војни,
генерал-штабни пуковник,

В. Антонић С. Р.

Министар грађевина,
Влад. Тодоровић С. Р.

Министар
унутрашњих дела,
Ив. П. Павићевић С. Р.

Министар финансија,
Д-р М. Марковић С. Р.

Министар правде,
Драг. Д. Пећин С. Р.

Министар
народне привреде,
М. Драшковић С. Р.

